

Latweefchu Awifes.

Nr. augustas Gewefchanas = Kummissiones sinau un nowehleschanu.

Nr. 9. Zettortdeenâ 26tâ Wewrar 1825.

No Nihges.

Muhfu zeenigs Generalgubernatora kungs 26tâ Januar fawas kahas turreja ar to preileni **Klaudia** no **Kobbley**, kas ar fawu tehwu, to Generala kungu no **Kobbley**, tai paschâ deenâ no **Pehterburges** bij atbraufufi. — Kad tas augusts pahris, pehz fawas tizzibas, ne pee tahs paschas basnizas peederr, tad arri dubbuliti tappe laulahts pehz **Kattolu** un pehz **Kreewu** basnizas liffkumeem. Pehz laulafchanas leela maltite bij us pilli. Ohtrâ deenâ wiffi karra un teefas fungi, kâ arri muhfu kohpmanni fawas laimes wehleschanas tam augstam pahrim isteize. Treschdeenâ ihpatte spehle kumedijes namnâ tappe dohta. Zettortdeenâ muhfu Ziwilgubernators gohda balli dewe un fesdeenâ bij atfal leels ballis us pilli. Pirmdeenâ muhfu **Muffes-beedriba** balli dewe un treschdeenâ karra wirsneeki leelu gohda meelastu dohs.

(No Nihges awisefhm.)

No Nowgorodes.

Muhfu Gubernementâ tanni **Lukin** zeemâ ta semneeka **Jakow Andrejew** seewa, **Wafiliffa Grigoriewa** wahrâ, eeksch gnahm deenahm 5jus behrnus dsendinajufi, prohti 9tâ, 10tâ, 12tâ un 14tâ **Nowember** 4tras dsihwas meitas un 16tâ **Nowember** nedsihwu dehlu. Diwi no tahm meitinahm nomirre, ta weena 7tâ, ta ohtra 9tâ deenâ pehz peedsimschanas, diwi wehl bija dsihwas, bet pahrleekam wahjas, tâ kâ arri patte mahste. Schi seewa tikkai 3 gaddus faprezzeta, Imâ gaddâ winna dsendinaja dwihnus, 2trâ gaddâ trihnischus un taggad peezi schus, tad pa trin gaddeem winnai 10 behrni bijufchi.

(No Nihges awisefhm.)

No Wahzsemmes.

Umburges pilsata klastumâ un par wiffu **Wahzsemmes** juhrmallu tahs pastahwigas wehtras tahdus leelus pluhdus padarrijufchas, kâ eeksch fimts gaddeem naw redseti. Dauds walni juhrmallâ irr puscham rauti un leeli semmes gabbali ar zeemeem un pilsateem stahw taggad uhdens pluhdôs. Ne ween neisfkaitami lohpi noslihufchi, bet arri dauds zilweku. Dewini zeemi pagallam isphostiti, weenâ paschâ noslihte 80 zilweki. Zuhras pluhdi nahze naktis laikâ un noslihjinaja tohs nabbagus zilwekus gultâs. Dauds mahju leetas, ko ne us 200 wesumeem warretu uskraudinaht, un arri 20 behrnu schuhpli no uhdens weenâ juhrmallas weetâ tappe ismesti.

Zapatt arri no **Ollenderu** semmes raksta, ka tur wissapfahrt leelas uhdens behdas; dauds pilsati un leeli zeemi nopluhdinati, weenâ weetâ 19 zilweki noslihufchi, ohtrâ 8ni namni no uhdens tappe apgahsti un nositte 14 zilwekus; us weenu fallu nams ar gneem zilwekeem eegrimme. No leeleem lohpeem, zik taggad sinna, 10,000 bohjâ gahjufchi, no aitam 100,000. Wiffur seemas fehja pagallam famaitata un laufus waijadsehs pawassarâ no jauna apseht. Ta breesmiga wehtra, kas wiffas schihs nelaimes padarrija, bij 4tâ **Wewrar** (pehz wezza **Kalendera** 23schâ **Januar**, kur arri pee mums leels wehjsch ar putteneem bija).

(No Leepajas awisefhm.)

No Stalijas.

Pee mums, un itt ihpaschi us to leelu fallu muhfu klastumâ, ko **Siziliju** fauz, schis gads fawadi faufs. Dauds juhdses jabrauz, ka dabbu malt, jo retti kahda sudmalla, kam uhdens buhtu. Pa dascheem widdeem lohpi uhdens

truhkuma dehl noslahpuschi un tà bohjà gahjuschi. (Sawadi pateefi, kad tanni Giropas dallà, kas stahw us deenas widdus pussi, par uhdens truhkumu un parleekam faufu laifu brehz, par to paschu laifu, ka no wissahm zittahm semmehm, kas wairaf us seemeta pussi, wissur pluhdi un uhdens pahriba ne dsirdetas nelaines padarra.)

N o E n g u r e h m.

Weens lohzeelis tahs Dsirzeemas draudses no Lamminna nowadda, bet kurru tè ne gribbu pee wahrda peeminneht, nahze weenâ fwehtdeenâ us Dsirzeemas basnizu pee mahzitaja. Prassihst, kas gan tam patihkams buhtu, tas atfalka, ka gribbam, lai preeksch wissas draudses par winnu Deewu peeluhdsam. Atkal prassihst, kahdas wajadsibas tam irr, tas isteiz: Ka tas sawam meefigam brahlam effam pahri darrijis, ta leeta jau effoht preeksch teefas islihdsinata, bet somehr firds tam ne effam meeriga, kaut gan brahlis wissu peedewis. Tapehz tas luhdsotees, to Deewa namina peeminneht, ka winsch preeksch Deewa un wissas kristigas draudses apnemmahs, wissur pehz kristigas taisnibas ne ween ar brahli, bet ir ar ikkatru zittu zilweku dsihwoht, bet ka ir pats Deews to gribbetu schehligi pasargaht no wisseem netaisnibas darbeem, un ka zaur sawu Garru to ween wadditu us labbeem zelteem. — Tanni deenâ tas azzim preekschâ itt weffels likkaks, bet itt kâ winsch buhtu gribbejis us tuwu nahwi fataisitees, tas pehz trim neddelahm jau kappâ gulleja. Labbi darra, kas sawas beigas allasch apdohma un tà firdi skaidro. — Pateefi:

Lai nahwei irr weens skaidri darrams spehks
Ustaisht to, kas grimmis nelcetibâ,
Un delbeht zilwezigas wahjibas.

B — t.

Anfis Stade, kâ tam gahjis.

(Ohtra isteikschana.)

Tik fo tee pagani ar sawu laupijumu drohschâ weetâ bij, tad arri nonehme muhsu Anscham wiss, kas tam ween bij pee meefas un dwehseles,

un isgehrbe winnu tihri pliffu. Bet tè nu arri zehlahs strihdiasch stary scheem zilweku rikstajeem: kurram no scheem Anfis peederr. Pehz ilgâs bahrschanas kluâ nowehlehts diwi karra beedreem, kas parahdija, ka schee paschi pirmi rohkâs bij peeduhruschi pee Anscha, kad tohs fwekschineekus (Portugiserus) apfahwe. Tee zitti, kam schis gahrdums kâ no muttes kluâ israuts, dewe Anscham no dusmahm zittus brangus fittenus ar schlehpu resgalleem, few par lusti. Tad aiswilke muhsu Anfi us sawahm masahm laiwinahm, fo krumôs bij paslehpuschchi. Gan slitta farunnaschana ar teem, kas winnu wedde, raudami kâ funnu. Weens ohtru ne warredami isprastees ar wahrdeem, schee Tuhpi laudis ar sihmehm runnaja, rahdija Anscham sawus baltus affus sohbus, un tad kohsdami sawâs paschâs rohkâs, gahrbi nosmakschinaja, Anscham zaur to gan skaidri eesihmedami, fo ar winnu buhschoht darriht.

Par kahdu brihdi peenahze arri pats winnu augstakais karra waddons pee laiwahm, gahje pee zeetumneeka, wehdinaja rohkâs sawu karrarungu un fazzija ar rausiteem wahrdeem Portugiseru wallodâ: „Nu Portugiseris! effi slitts „wehrgs! nu effi muhsu rohkâs; nu tew jamak- „fa par wisseem muhsu brableem, fo tawi „laudis fenn deenahm kahwuschchi.“ — Anscham tappe nu rohkâs faseetas. Bet atkal fahze strihdetees sawâ staryâ, woi to zeetumneeku tepatt us weetas buhs kaut un gohdam apehst, woi uswarretaju mahjâs. Sumpurru leelskungs bahrschanai gallu darrija tà spreesdams: „Nemfin winnu dsihwu lihds, lai muhsu laudim „jel arri preeks buhtu, ar winnu papreeksch „isehrmotecs un winnu labbi mohziht; tad us „pirmu gohdu lai winsch irr pats dsihres zep- „pets.“ Us scho wahrdu tschetras wirwes tam skrehje ap kaku, ar fo winnu peefehje eefsch laiwinas.

Kamehr us uhdeni gahje, dseedaja Anfis Stade wissas mirronu un behru dseefmas, fo ween atminneja no jaunahm deenahm, kad lihkus glabbaja, un bij mahzjees no galwas. Sirds tam gribbeja puschu sprahgt, kad apdohmaja, ka scham dsihwam wajadsaja pascham fewi ais-

midsinatees us kappu duffu ar fwehtahm dseefmahm. Wianna waddoni apfnehje un mehdiya winnu, gan no meldejahm famannidami, ka ne bij preeka dseefmas, fo dseedaja.

Ohtrâ deenâ zehlahs stiprs wehjsch. Ar masahm lairwinahm bij leelas bailes, tik ne breefmas. Pagani luhdse Anfi, lai jelle atkal fahfoht dseedah, jo teem prahtâ nahze: warr buht, ka winna dseefmas apluffinahs niknus gaisagarrus. — Anfis tizzigâ prahtâ un ittin ar fustinatu deewabihjigu firbi, dseedaja kahdas fwehtas dseefmas, un raug: auka mittejahs. — Tee Karaiberu laudis lohti brihnodamees weens ohtram azzis skattahs; nu paschi ne sinn, kâ pareisi darriht, woi Anfi peefaukt, kas spehj apmahniht niknu gaisu, woi winnu apehst, kas tik brangi tukls un tauks bij, un gan pee firbs ees. Tahdam kummofam! — kas warr tam atfazitees! — un tã palikke nabbags Anfis wehl zeetumã fawãs faitès.

Ohtrâ nakti wiss pulks atkal palikke juhrmallã. Tee Karaiberi deije un dseedaja gawiledami taphez, ka tee zerreja rihtdeenã aishnahkt us fawahm mahjahm. Anfis Stade preezigs gan ne bija, to warr dohmaht, bet tam pluhde bailes fweedri, kad us rihtdeenu skattija. — Us fawu fahdschu pahrnahfushi, stahdija tee Karaiberi to zeetumneeku fawã preekschã. Winsch fluã speests ar warru weenu dseefinu dseedah, fo tam preekschã fazzija, un ka eefahkums un gals schee wahrdi ween bij: Tã esmu labs gohda zeppets jums. Kamehr nabbadsinsch dseedaja, fumpurru behrni scham klahht no wif-fahm mallahm, kas winnu gan ar sohbeem eefohde, gan duhre, gan fitte un fweede, kã katram patikke.

Bet atkal fastrihdejahs par to, kas winnu apfargahs un glabbahs. Tatschu tappa winsch gallã nodohts weenam siipram karrotajam, kam bij wahrds Jyperu Waru, un tas winnu aishfuhthija wehl zittam augstakam karra waddonam, fo Uratinge Wasan sauze, kas irr muhsu walloda leelais baltais putnis. Tas ustaisija Anscham sprachstu, pee paschahm namma durwim, fur tam waijadseja kahpt eefschã. Tad peegahje tam seewa klahht ar glahses gabbalu, fo pee

kahts bij peefehjusti, un gribbeja ar to tam bahrsdu nodsiht un usazzis. Bet Anfis draudeja Deewu minnedams, ka tudat labbak fawu dschwibu lifschotees panemtees, bet ne fawu bahrsdu. (Zurplikam wairat.)

Zeefas fluddinaschanas.

No teem teefas grahmatahm tahs Zulkumes aprinka teefas.

Eelsch konkurses leetahm par to pakkal palikkufschu mantu ta nelaika meldera Konrad Christoph Michaelssen. Notizzis 12tã Wewrar 1825.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteet, ta Patwaldineeka wissu Kreewu u. t. j. pr., tohp no Zulkumes aprinka teefas sinnamu darrihts schis

S p r e e d u m s.

Kad, pehz nolifschanas ta S. 495. to semneeku lifkumu un tahs schurp atnahfuschas pawehleschanas ta Kursemies Oberhofgericht, stary teem, kam datta irr pee schihs konkurses leetas, buhs raufsiht winnus falihdsinaht, kad arri tas lihdschinnigs konkurses mantas pahrwalditais luhdsis, lai winnu atlaisch; tad tohp wisseem, kam datta irr pee schihs konkurses leetas, usliktis, lai 18tã Merz schi gadda, preeksch schihs aprinka teefas atnahkt, ka, ja ta eedohmata falihdsinaschana naw isdarrama, warretu zittu konkurses mantas pahrwalditaju eezelt, — un buhs no teem, kas naw atnahfusch, tã dohmaht, itt kã tee buhtu ar meeru, fo tee klahtbuhdami spreedihs. — Wehl scho teefas spreedumu buhs zur Wahzu un Latweeschu awisehm wisseem teem sinnamu darriht, kam datta irr, un ka tas pateesi notizzis, buhs noliktã brihdi parahdiht. No teefas puffes. 3

Mugscham peeminnetã deenã fluddinahts.

(Aprinka teefas appalschrafsiti.)

To irr isdewis un us tizzibu appalschrafsitijs (S. W.) filtehrs George Paul.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsis u. t. j. pr., tohp no tahs eelsch Wauffas aprinka buhdamas leelas Sezawas pagasta teefas wissi tee, kam kahdas taifnas prassifchanas jeb zittas kahdas melleschanas pee teem fawas mahjas nobewufschem fainneekrem Striekerre Wahrtin, Suzzene leel Zahne, Suzzene mas Zahne un Kasik Zennis zur scho teefas fluddinaschanu aizi-nati, lai pee faudeschanas fawas teefas lihbs 27tu April mehnescha deenu schi gadda pee schihs pagasta teefas peeteizahs.

Leelas Sezawas pagasta teefã 26tã Wewrar 1825. 3

Ruhne Krifch, peefehdetais.

Z. Faber, pagasta teefas frihweris.

No Jaunaspiļš pagasta teefas tohp wißi parradu deweji ta nomirruscha Smuikfus muifchas fainneeka Wille Kahrl, par furra mantu dehl leeleeem parradeem un inventariumu truhfchanas ta konkurse nolikta, aizinati un peerahditi, pee faudeschanas sawas taisnibas eeksch diwju mehneschu starpa, prohti lihds 11tu April f. g., kurfch par weenigu isflehgfschanas terminu nolikts, fesch ar sawahm parradu prassifchanahm fcheitan us peenahkantu wißi peeteiktees un tahlaku fpreeduntu fagaidiht. Jaunaspiļš pagasta teefa 14ta Wewrar 1825. 3

Us tizzibu,

(Nr. 7.) P. F. Diekmann, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Wißi tee, kam kahdas prassifchanas jeb parradu meleschanas pee ta Kligger muifchas fainneeka Puffsten Janna, kas patš gribbedams sawas mahjas nodohd, tohp fcheitan no Kligger muifchas pagasta teefas aizinati, lai ar sawahm taisnahm prassifchanahm wißwehlafti lihds 10tu April f. g. Kligger muifschâ atnahft, un tad to fagaida, kas pehz likfumeem tapš fpreests. Kligger muifchas pagastu teefa 16ta Wewrar 1825. 3

Us tizzibu,

(Nr. 5.) P. F. Diekmann, pagasta teefas ffrihweris.

Wißi parradu deweji ta Schkehdes fainneeka Walodu Frizza, kas, ne warredams wairs par fainneeku buht, sawas mahjas ne dohd, tohp fcheitan no Schkehdes pagasta teefas aizinati, lai ar sawahm taisnahm prassifchanahm 12ta Merz mehnescha deenâ fchi gabda pee Schkehdes pagasta teefas peeteizahs. Schkehdes pagasta teefa 12ta Wewrar 1825. 3

(S. W.) ††† Preeden Wezz Ehrmann, pagasta wezzakais.

Chr. Nehse, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

No Ehdoles pagasta teefas tohp tee Tschigani Klawe un Fritz, kas tanni Nowember mehneschâ 1824 eeksch Kimmahles frohga usturrejahs, bet taggad nesumami fur usturrahš, aizinati, sawus, tam kalpam Zehkab no Ehdoles Plazze mahjahm kihlâ dohtus 2 firgus eeksch 6 neddelahm no tahš deenas schihs fluddinaschanas prett atlihdſinaschanu tahš fahdes, fo ta usturrefchana par teem 2 eekihlateem firgeent isness, sawus firgus pretti nemt, jo pehz fchi nolikta laika tee peeminneti firgi uhtropê tapš pahrdohfti. Ehdole, 24ta Januar 1825. 2

Ehrmann Nahting, pagasta teefas wezzakais.

(Nr. 14.) G. Monkewitz, pagasta teefas ffrihweris.

Naudas, Labibas un Prezzu firgus us plazzi. Rihgê tanni 23schâ Wewrar 1825.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 Rubbuli 75½ Kap. Papihru naudas geldeja	1	—	1 Pohds fannepu . . . . . tappe maksahšs ar	1	—
5 — Papihru naudas	1	32	1 — linnu labbakas furtes — —	2	50
1 jaunš Dahlberis	—	—	1 — — flittakas furtes — —	2	—
1 Puhrs rudsu . . . . . tappe maksahšs ar	—	95	1 — tabaka	—	75
1 — fweeschu	1	35	1 — dfelses	—	75
1 — meeschu	—	75	1 — fweesta	2	—
1 — meeschu = putrainu	1	30	1 muzzu silku, preeschu muzzâ — —	6	50
1 — ausu	—	60	1 — — wihschnu muzzâ — —	6	75
1 — fweeschu = miltu	1	80	1 — farkanas fahls	6	50
1 — bihdeletu rudsu = miltu	1	35	1 — rupjas leddainas fahls — —	5	50
1 — rupju rudsu = miltu	—	95	1 — rupjas baltas fahls — —	4	25
1 — firnu	1	20	1 — smalkas fahls	4	—
1 — linnu = fehklas	2	—	50 Graschi irr Warra jeb Papihres Rubbulš un		
1 — fannepu = fehklas	1	—	Warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ		
1 — kimmenu	2	50	makšâ.		

Esst zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
No. 75.